

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 68P/273/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1521204540
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimíra Slobodová
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2022:1521204540.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V sudkyňou JUDr. Vladimírou Slobodovou vo veci starostlivosti súdu o mal. dieťa: Y. J., nar. XX.XX.XXXX, t. č. umiestnené v Centre pre deti a rodiny Bratislava- Učiteľská, so sídlom Učiteľská 42, Bratislava, dieťa zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov: matky - Y. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XX, U., t. č. bytom G. 3, U. a otca - Y. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XX, U., t. č. bytom G. 3, U., v konaní na návrh starej matky J. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XX, U., t. č. bytom G. 3, U., o zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti,, takto

rozhodol:

- I. Súd z a m i e t a návrh navrhovateľky.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka je starou matkou mal. Y. a návrhom doručeným súdu dňa 24.11.2021 a následne dopĺňaným dňa 25.11.2021 a 09.02.2022 sa domáha, aby jej súd zveril do náhradnej osobnej starostlivosti maloletú Y.. Návrh odôvodnila tým, že už sú jej zverené vnúčatá S., Q. a J. J., pritom všetci bývajú v spoločnej domácnosti s biologickými rodičmi týchto detí. Rodičia detí podľa tvrdenia navrhovateľky vypomáhajú v domácnosti, finančne prispievajú do rodiny a na chod domácnosti. Navrhovateľka tvrdí, že spolu žijú skoro v dokonalom zväzku, len im chýba sestrička, dcéra a vnučka Y.. Navrhovateľka v návrhu uvádza, že mal. Y. bola bezdôvodne unesená a odobratá ich milujúcej rodine, lebo ich 5 rokov prenasleduje SPOD a SK pre neznámy dôvod. Žiadala okamžite jej ako starej matke prideliť mal. Y., lebo inak sa bude domáhať spravodlivosti na Európskom súde pre ľudské práva. Navrhovateľka v návrhu uvádza, že ako rodina si pomáhajú a deti vychovávajú k riadnemu usporiadanému slušnému životu, pričom podľa nej sa má rodina spájať a nie rozdeľovať. Navrhovateľka uvádza, že je v dobrej fyzickej forme pre výchovu dieťaťa a pre deti dá aj posledné.

V rámci dopĺňaných podaní navrhovateľka uvádza, aby si súd žiadal potvrdenie o jej zdravotnom stave od konkrétneho lekára, ktorého v podaní označila. Ďalej zdôraznila, že sú veľká a šťastná rodina a nič im nechýba okrem mal. Y.. Dohodla sa s rodičmi detí, že budú spoločne žiť a vychovávať deti pre ich normálny psychický vývin a rodinnú harmóniu. Žiadala zároveň určiť výživné na mal. Y. každému rodičovi v sume 120 eur mesačne. Podanie bolo na konci opatrené súhlasom a podpisom oboch rodičov.

2. Navrhovateľka na podanom návrhu trvala. Na začiatku pojednávania rodičia dieťaťa s návrhom súhlasili.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, kolízneho opatrovníka a rodičov dieťaťa, rodným listom dieťaťa, pripojenými spismi Okresného súdu Bratislava V sp. zn.: sp. zn. 68P/28/2022, rozsudkom OS BA V č. k. 68P/64/2021-82 zo dňa 09.11.2021 a zápisnicami zo spisu sp. zn. 68P/64/2021 (zo dňa

31.08.2021 a dňa 09.11.2021), rozhodnutiami ÚPSVaR o poberaní príspevkov na deti, výpisom z registra trestov na navrhovateľku, potvrdením o príjme navrhovateľky a príjmoch rodičov dieťaťa, správou CDR Bratislava Učiteľská, rozsudkom OS v Skalici č. k. 3C 13/01-20 zo dňa 07.06.2021 (rozvodový rozsudok), ako i ostatným obsahom spisu a zistil tento skutkový stav:

4. Z pripojených spisu tunajšieho súdu mal súd preukázané, že rodičia mal. Y. sú manželmi a okrem mal. Y. sú biologickými rodičmi aj mal. S., nar. XX.XX.XXXX, mal. Q., nar. XX.XX.XXXX a mal. J., nar. XX.XX.XXXX. Všetky tieto tri deti boli rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 68P/64/2021 - 82 zo dňa 09.11.2021 (právoplatný dňa 18.11.2021) zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, navrhovateľky J. R.. Rodičom detí bola uložená povinnosť prispievať na každé dieťa sumou minimálneho zákonného výživného. Z obsahu rozsudku OS v Y. č. k. 3C 13/01-20 zo dňa 07.06.2001 (právoplatný 18.7.2001) vyplýva, že bolo rozvedené manželstvo navrhovateľky a jej mal. syn T. W. (pozn. súdu: otec mal. Y., ktorý si menil meno a priezvisko) bol zverený matke do starostlivosti.

5. Z obsahu pripojenej zápisnice z konania sp. z. 68P/64/2021 zo dňa 31.8.2021 vyplýva, že matka detí uvádzala, že je gravidná a nepracuje, že jej manžel sa snaží brigádovať a všetky zarobené peniaze idú na potraviny na svokrin účet (t.j. účet navrhovateľky). Otec detí vtedy uviedol, že jeho matka ich nevyhodí, lebo ich finančne potrebuje, lebo má pôžičky. Navrhovateľka (stará matka detí) k pôžičkám vtedy uviedla, že si ich brala kvôli nim, lebo ona sama mala príjem 1.100 eur a pre seba pôžičku nepotrebovala.

Z obsahu pripojenej zápisnice z konania sp. z. 68P/64/2021 zo dňa 09.11.2021 vyplýva, že matka detí uviedla, že ona a aj jej manžel sa chcú vzdať detí v prospech navrhovateľky. Uvádzala, že už porodila aj štvrté dieťa (mal. Y.) a aj toho sa chce vzdať. Otec detí s tým súhlasil. Matka k svojmu vyjadreniu doplnila, že jej vyhlásenie neznamena, že by sa nechcela o deti starať, ale nechce sa hádať (s navrhovateľkou) súdnou cestou, keďže bývajú v jednej domácnosti a to potvrdil aj otec detí.

6. Z obsahu spisu 68P/303/2021 vyplýva, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava podal podaním z 26.11.2021 návrh na uloženie výchovného opatrenia maloletej Y. v zmysle § 37 ods. 3 písm. b) zákona o rodine. Dôvodom návrhu bolo, že rodina je dlhodobo sledovaná Y. pre podozrenie zo zanedbávania starostlivosti o deti. Orgán SPODaSK v spolupráci s W.-om monitoruje starostlivosť o deti, rodine poskytuje pomoc a poradenstvo. Preto aj SPODaSK a o.z. W. oslovili starú matku (navrhovateľka) vo veci dočasného zverenia do jej náhradnej osobnej starostlivosti, táto súhlasila a súdnym rozhodnutím jej boli traja vnuci (S., Q. a J.) zverení do náhradnej osobnej starostlivosti.

Orgán SPODaSK vykonal dňa 13.10.2021 aktuálne šetrenie v domácnosti, kde rodina žije (t.j. navrhovateľka, rodičia detí ako aj tri maloleté deti). Navrhovateľka im uviedla, že je po dvoch cievnych operáciách, rodičia detí jej so starostlivosťou o deti nepomáhajú a na domácnosť prispievajú iba minimálne. Podľa SPODaSK po vyjadrení sa starej matky (navrhovateľky) mali za to, že zdravotný stav a finančné prostriedky navrhovateľky jej neumožňujú starostlivosť o ďalšie dieťa.

Z obsahu zápisnice v konaní sp. zn. 68P/303/2021 z 15.3.2022 vyplýva vyjadrenie rodičov. Matka uviedla, že jej mal. Y. nechceli dať v pôrodnici, pritom priznala, že ona nechodila do poradne, lebo bola ovplyvnená jedným človekom. Matka vtedy uviedla, že je zamestnaná v sklade s potravinami, pred tým pracovala v U., kde mala zárobok cca XXX eur mesačne. Matka má základné vzdelanie. Matka ďalej uviedla, že bývajú aj s tromi synmi s starou matkou detí a „týždenne“ jej prispieva na domácnosť sumou XXX-XXX eur. Mzda jej je vyplácaná týždenne, pritom robieva nočné aj 4-5 krát do týždňa. Matka poukázala na fakt, že ona chodí s deťmi k lekárovi, do obchodu, deti vodí do škôlky aj školy alebo jej manžel. Tiež ona chodí paltiť šeky, len stará matka jej povie napísať tam jej meno.

Otec detí bol nezamestnaný, chcel robiť ako Y.- služba, ale mal podmienku. Z zápisnice vyplýva aj vyjadrenie otca. Otec tvrdil, že naposledy pracoval brigádne v 10-11/2021, zarobil 4 eurá brutto na hodinu, má základné vzdelanie. Sám potvrdil, že je nezamestnaný, nevidovaný a zdôraznil, že sa musí starať o domácnosť, lebo manželka je od večera do rána v práci, robí nočné. Otec uviedol, že jeho matka nie je schopná už pracovať, ale dostáva od štátu peniaze na deti. Otec tvrdil, že jeho matka má vlastnú izbu v byte ale „reálne sa o ich deti“ stara on s manželkou. Podľa jeho vyjadrenia nemôže ísť on bývať inam, lebo by tom nebol s deťmi.

7. OS Bratislava V uznesením č. k. 68P/239/2021 - 7 zo dňa 27.10.2021 nariadil neodkladné opatrenie, v zmysle ktorého uložil povinnosť Národnému ústavu detských chorôb na Antoleskej odovzdať mal. Y. do starostlivosti O. pre deti a rodiny Bratislava - Učiteľská. Súd dočasne zveril dieťa do tohto zariadenia a Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny uložil povinnosť podať návrh na uloženie výchovného opatrenia

alebo zverenie dieťaťa do náhradnej starostlivosti. Súd opravným uznesením č.k. 68P/239/2021 - 18 zo dňa 28. októbra 2021 opravil výrok I. uznesenia tunajšieho súdu č. k. 68P/239/2021-7 zo dňa 27.10.2021 tak, že názov zariadenia, ktoré je povinné odovzdať maloleté dieťa má správne znieť: „Univerzitná nemocnica Bratislava, so sídlom Pažitková 4, Bratislava, pracovisko Nemocnica Sv. Cyrila a Metoda, so sídlom Antolská 11, Bratislava“. KS v Bratislave uznesením č. k. 11CoP/461/2021 - 30 zo dňa 22.12.2021 potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie. Predmetné rozhodnutie okresného súdu v spojení s uznesením odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 21.01.2022.

8. OS Bratislava V uznesením č. k. 68P/303/2021-27 zo dňa 15.03.2022 (právoplatné dňa 25.03.2022) nariadil nad mal. Y. výchovné opatrenie za účelom zabezpečenia odbornej pomoci dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa a to pobyť na 6 mesiacov v CDR Bratislava - Učiteľská.

9. Vykonaným dokazovaním a dopytovaním na známych zamestnávateľov rodičov súd zistil, že v roku 2021 : Otec detí pracoval cez firmu IN Y. na D. o vykonaní práce a mal nasledovný netto príjem: a) od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX (dokladanie) a zarobil netto XX,XX eur, b) od X.X. do XX.X.XXXX (dokladanie) zarobil X eur, c) od X.X. do XX.X.XXXX (dokladanie) zarobil netto XXX,XX eur. V mesiaci august XXXX pracoval cez firmu J. s.r.o. a zarobil netto XX,XX eur.

Matka pracovala cez firmu IN Y. na D. o vykonaní práce a mala nasledovný netto príjem: a) od XX.XX. do XX.XX.XXXX (dokladanie) a zarobila X eur, b) od XX.XX.do XX.XX.XXXX (dokladanie) a zarobila XXX,XX eur, c) od XX.XX. do XX.XX.XXXX (pokladňa) a zarobila X eur, d) od X.X. do XX.X. XXXX (pokladňa) a zarobila 0 eur, e) od X.X. do XX.X.XXXX (pokladňa) a zarobila XXX,XX eur, f) od X.X. do XX.X.XXXX (pokladňa) a zarobila XXX,XX eur, g) od X.X. do XX.X.XXXX (pokladňa) a zarobila XXX,XX eur, h) od X.X. do XX.X.XXXX (pokladňa) a zarobila XXX,XX eur,

10. Navrhovateľka má základné vzdelanie a 58 rokov. Je na plnom invalidnou dôchodku, ktorý aktuálne mesačne poberá vo výške XXX eur. Má voperovaný implantát do chrbtice, ale podľa slov navrhovateľky ju to neobmedzuje a na pojednávaní dňa 12.05.2022 uviedla, že môže robiť všetky roboty. Nevedela však uviesť, prečo je aj v súčasnosti na invalidnom dôchodku, keď môže robiť všetky práce. Býva v trojizbovom prenajatom byte , s ktorým sú mesačné výdavky vrátane energie v sume XXX eur . V spoločnej domácnosti s ňou bývajú tri maloleté deti, ktoré jej boli zverené, rodičia týchto detí a jej XX ročný bra.t, ktorý poberá invalidný dôchodok, o neho sa stará a podľa navrhovateľky jP. R. navrhovateľky jej brat mesačne prispieva na domácnosť sumou XXX eur. Na tri maloleté deti, ktoré sú jej zverené už do náhradnej osobnej starostlivosti, poberá príspevky a rodinné prídavky celkovo v sume XXX eur mesačne. Rodičia dieťaťa mal. Stephanie jej musia prispievať na bývanie. Podľa tvrdenia navrhovateľky jej títo rodičia niekedy dajú XXX eur a niekedy XXX eur (pozn. súdu: rodičia zhodne uvádzajú nižšie inú sumu).

10.1. Navrhovateľka dala súdu do pozornosti, že si podáva návrh na byt v Bratislave na magistráte a že písala aj prezidentke. V minulosti mala už v Bratislave obecnú garsónku, ale o ňu prišla.

10.2. V byte bývajú tak, že všetky tri deti majú postele a teda spia v jednej izbe so svojimi biologickými rodičmi, ale môžu prespať aj v jej izbe. Navrhovateľka na pojednávaní návrh odôvodnila tým, že si to nevie predstaviť, že „ona“ nosila dieťa a potom jej ho nedali. Dodala, že matku mal. Y. doma nazýva ako „ona“. V období, čo bola matka dieťaťa v pôrodnici, ju navštívila sociálna pracovníčka a prehovárala ju, aby dala dieťa do bohatej rodiny. Navrhovateľka uviedla k mal. Y., že „cit tam je k tej malej“. Podľa vyjadrenia navrhovateľky bola za malou v CDR len raz, lebo potom sa trápi. Maloletej tam nič neprinesla ani neposlala z dôvodu, že je malinká a „ oni dostávajú peniaze na to, že sa o ňu starajú“. Tiež jej nikto nič nedá na tých troch malých, o ktorých sa stará. Aktuálne si hľadá prácu na 8 hodín, lebo na 14 hodín už nevládze pracovať, avšak kolízna opatrovníčka jej povedala, že môže ísť na materskú dovolenku, ak jej bude zverená mal. Stephanie.

10.3. Na otázku súdu, prečo by maloletá nemohla byť zverená jej rodičom, ktorí žijú, sú zdraví a majú o dieťa záujem navrhovateľka uviedla, že o tom nechce rozprávať. Podľa nej by tom bolo dieťa zobraté do ústavu, lebo podľa jej názoru je na nich sociálka zasadnuté pre anonym z minulosti , že deti nemajú čo jesť. Pritom ona v tom čase robila v kuchyni, s povolením zamestnávateľa si mohla brávať z práce jedlo domov a aj zarábala.

10.4. Otec mal. Stephanie jej podkopáva nohy, keď vraví, že sa o deti stará on a potom sa doma hádajú. Avšak súhlasí, aby otec detí u nej býval, aby nebol na ulici. Podľa navrhovateľky „on“ do 15,00 hod. alebo 16,00 hod. spí a „ona“ tiež. Ráno však matka deti odvezie do školy a aj chodí pre ne. Navrhovateľka uviedla, že ona za ten čas v byte upratuje, varí sama, otec detí niekedy pozametá izbu a halu.

11. Matka mal. Y. na pojednávaní 12.5.2022 uviedla, že pracuje brigádne u toho istého zamestnávateľa, pracuje v sklade s potravinami nočné 8- hodinové zmeny, pripravuje tovar do obchodov. Niekedy pracovala už aj od pondelka do pondelka každý deň, do práce chodila veľmi unavená. Podľa jej vyjadrenia zarobím týždenne 350 eur až 400 eur. Navrhovateľke preto aj ona prispieva za seba a otca na bývanie sumou cca XXX eur týždenne, teda cca X.XXX eur mesačne. Matka potvrdila, že za mal. Y. už niekoľko krát boli, naposledy s manželom pred pojednávaním v pondelok autobusom. Ostatné deti nechce brať do CDR, aby sa potom na sestru nepýtali. Manžel detí nepracuje, hľadá si prácu. V domácnosti varí veľa navrhovateľka, ale podľa matky niekedy aj ona. Taktiež sa ona (matka) učí s deťmi a niekedy malý navrhovateľke prečíta z čítanky. Obaja rodičia zhodne uviedli, že okrem troch maloletých chlapcov zverených navrhovateľke a mal. Stephanie iné maloleté deti nemajú. Deti nemusím vodiť do školského zariadenia, ale ide, lebo navrhovateľka nevládze.

12. Otec potvrdil, že momentálne nepracuje, má neukončené základné vzdelanie, lebo v 8 ročníku nebol klasifikovaný. Má urobené osvedčenie na vysokozdvížnom vozíku, ktoré má platnosť 5 rokov, končí mu platnosť v júli 2022 a ďalšie osvedčenie nezíska, pokiaľ nebude mať aspoň pol roka prax. Na SPS kurz ako aj na osvedčenie na vysokozdvížny vozík mu dala peniaze pred piatimi rokmi jeho matka (navrhovateľka). Hľadá si prácu cez internet na U. alebo R., ale posudzujú životopis a on nemá nič odrobené. Manželka sa dostala do zamestnania len cez známosti, ale jeho tie jej známosti nemajú radi. Tiež mu chodia pracovné ponuky z Boltu, ale on nemá na čom jazdiť a tiež nemá smartfón. V noci si hľadá prácu a bývanie cez internet, lebo vtedy je doma klud, deti spia a potom niekedy po obede spí. Má túžbu sa osamostatniť, ale deti má zverené jeho matka a tá vie, že on bez detí nepôjde. Dokonca už hľadal aj dom, kde by bývali všetci.

Otec k návrhu navrhovateľky na zverenie jej mal. Y. uviedol, že on to tak nerieši, ale maloletá by bola s nim doma. Poukázal na to, že doma sa koľkokrát hádajú, lebo on je na deti prísnejší a chce, aby poslúchali. Jemu je jedno u koho z nich bude maloletá. Podľa jeho tvrdenia on sa radšej vzdá a nebude robiť doma konflikty, lebo inak by bolo doma peklo (ak by bola maloletá zverená im ako rodičom). Ale o mal. Y. bude mať vždy záujem, každý by si mal rodinu chrániť a ak by bola jeho rodina v ohrození, tak by aj striedal. Otec dodal, že keď boli jeho traja synovia zverení jeho matke bolo mu tak, ako keby všetko stratil.

13. Kolízna opatrovníčka pozitívne vyhodnotila záujem rodičov o maloletú a že ju začali navštevovať. J. ťažko a veľa pracuje v náročnom prostredí, a ešte ráno rozváža deti do školských zariadení, po obede ich vyberá. Preto aj chápe, že matka si cez deň aj pospí, oddýchne a nevládze vykonávať aj domáce práce. Kolízna opatrovníčka rodine prehodnotiť domácu situáciu, aby sa otec zamestnal u zamestnávateľa matky detí, matka maloletej by ostala doma vychovávať ich dcéru a navrhla, aby im pri tom pomohla stará matka (navrhovateľka).

14. Navrhovateľka na takýto návrh kolíznej opatrovníčky reagovala tak, že uviedla, že to v žiadnom prípade. K matke dieťaťa navrhovateľka uviedla opäť ju označiac ako „ona“, že ju nechá po nočnej spať a že robí 3-4 dni v týždni a celá domácnosť jej len na nej. Navrhovateľka tvrdí, že s nimi býva kvôli deťom a synovi. Nechce, aby sa opakoval situácia z minulosti, kedy matka detí utiekla od rodiny.

Po vyjadrení rodičov dieťaťa, koľko peňazí jej týždenne dávajú na bývanie za nich dvoch navrhovateľka potvrdila, že týždenne je to suma cca XXX eur, naposledy to bolo XXX eur. predmetnú sumu odôvodnila tým, že je v tom zahrnuté výživné na deti, nájomné aj strava. Avšak rodičia si kupujú aj pre seba jedlo. Podľa navrhovateľky by bola radšej, keby všetky deti bývali s rodičmi, ale nechce, aby trpeli. Ak by boli deti zverené rodičom, tak ona by s nimi nebývala.

15. Navrhovateľka v priebehu pojednávania, po vyjadrení sa rodičov mal. Y. (po zhodnom tvrdení rodičov, akou sumou prispievajú navrhovateľke), si vypýtala občiansky preukaz a opustila pojednávaciu miestnosť. Zároveň pri odchode rodičom uviedla, že zajtra sa sťahuje a deti im nenechá.

16. Matka na správanie sa navrhovateľky podotkla, že ak ona dá takto v hádkach existovať, pritom v tých hádkach žijú aj deti.

17. Z výpisu z registra trestov vyplýva, že navrhovateľka nemá záznam, nie je súdne trestaná.

18. Z obsahu rozhodnutí Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, odbor sociálnych vecí a rodiny, odd. hmotnej núdze, náhradného výživného a štátnych sociálnych dávok z 21.6.2021 vyplýva, že navrhovateľke bol na každé z troch detí priznaný opakovaný príspevok v sume XXX,XX eur. Čiže na tri deti ide o sumu 412,20 eur mesačne.

19. Z obsahu Centra pre deti a rodiny (ďalej len „CDR“) Bratislava - Učiteľská zo dňa 29.04.2022 mal súd preukázané, že mal. Y. je umiestnená v ich zariadení od XX.XX.XXXX na základe neodkladného opatrenia. Starostlivosť o dieťa zabezpečuje profesionálna náhradná rodina ich zariadenia. Dieťa prospieva primerane veku pravidelne absolvuje poradne u pediatra, dieťa bolo už prvýkrát očkované. Dňa 20.4.2022 maloletá absolvovala prehliadku aj v ambulancii rizikových novorodencov. Váhou a výškou je dieťa ešte pod 3 percentami, pokračuje sa s ním v rehabilitáciách. Dňa 30.3.2022 absolvovala maloletá aj kardiologické vyšetrenie so záverom vylúčenie organickej poruchy srdca, fetálne straty sú uzatvorené, kontrolné vyšetrenie je o 18 mesiacov. Dieťa absolvuje aj neurologické vyšetrenia a bola určená diagnóza: R K záujmu príbuzných o maloletú CDR uviedol, že ju navštevujú rodičia, návštevy boli XX.X.XXXX, XX.X.XXXX, 27.4.2022. Matka telefonovala aj 31.3.2022 so záujmom navštíviť dcéru, ktorú si pôvodne aj dohodli na 4.4.2022, následne muselo CDR zrušiť termín z objektívnych dôvodov. Maloletá reagovala najprv na rodičov plačom, ale posledné stretnutie už prebehlo bez plaču, dievčatko sa usmievalo. Rodičia sa jej intenzívne venovali počas celej návštevy, priniesli dcére plyšovú hračku, zvukovú hračku na zavesenie do postieľky aj svoju fotku. Z obsahu správy nevyplývalo, že by dieťa navštívila aj navrhovateľka.

20. V záverečnom vyjadrení otec poukázal na správanie jeho matky a ako to funguje a preto aj on nemá rád konflikty, avšak svoju matku ospravedlňoval, lebo to v živote nemala ľahké. Matka chce, aby už všetky konflikty skončili, lebo deťom to nerobí dobre.

V záverečnom vyjadrení kolízny opatrovník konštatoval zistenie, že matka mal. Y. to nemá v domácnosti navrhovateľky jednoduché, lebo navrhovateľka je dominantná a presadzuje si svoj názor. Z vykonaného dokazovania aj z iných konaní vidí, že rodičia by chceli mať deti. Matka však tvrdo pracuje a jediná v domácnosti prináša peniaze, ktoré musí väčšinou v zmysle ich dohody dať navrhovateľke. Kolízny opatrovník je toho názoru, že matka má z navrhovateľky strach, preto je pasívna a submisívna. Vzhľadom na celkové vykonané dokazovanie navrhla zamietnuť návrh starej matky maloletej na zverenie jej dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Hlavným dôvodom na zamietnutie návrhu je samotné vyjadrenie navrhovateľky (keď v rámci prešetrovania pomerov v jej domácnosti), ktorá uviedla, že je po dvoch cievnych operáciách, čiže nie je 100% zdravá. Z tohto dôvodu má aj kolízny opatrovník do budúcnosti obavy, ako by vedela navrhovateľka v prípade svojej choroby zabezpečiť starostlivosť o mal. Y..

21. Dohovor o právach dieťaťa prijatý v New Yorku 20. novembra 1989 vyhlásený pod č. 104/1991 Zb. v článku 3 ods. 1 ustanovuje, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Orgánom štátu je určený aj článok 18 ods. 1 tohto dohovoru, ktorý predpokladá, že štáty, ktoré sú zmluvnou stranou dohovoru, vynaložia všetko úsilie na to, aby sa uznala zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Rodičia alebo v zodpovedajúcich prípadoch zákonní zástupcovia majú prvotnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí byť záujem o dieťaťa.

22. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

23. Podľa § 2 ods. 2 CMP, na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

24. Podľa § 120 ods. 1 CMP, súd rozhoduje rozsudkom vo veciach podľa § 111 písm. b) až d), h) a i), inak rozhoduje vo veci samej uznesením.

25. Podľa § 111 písm. l) CMP, v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o ústavnej starostlivosti a iných výchovných opatreniach.

26. Podľa § 111 písm. o) CMP, v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o: o) zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti.

27. Podľa § 26 zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

28. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

29. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

30. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

31. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

32. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

33. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby.

34. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

35. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť (ods. 1). Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (ods. 2). Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona (ods. 3). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť (ods. 4). Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (ods. 5).

36. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

37. Podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

38. Podľa § 77 ods. 1 zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

39. Predmetom konania je zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke.

40. Súd z vykonaného dokazovania a osobitne z vyjadrení samotných účastníkov na pojednávaní vyvodil ten právny záver, že návrh navrhovateľky nebol podaný dôvodne.

41. Mal. Stephanie je 7 mesačné dieťa, nie úplne zdravé, s potrebou pravidelných kontrol a je umiestnené v zariadení CDR od 15.11.2021 na základe neodkladného opatrenia. Nad maloletou je uznesením súdu nariadené výchovné opatrenie za účelom zabezpečenia odbornej pomoci dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa a to pobyt na 6 mesiacov v CDR Bratislava - Učiteľská (č. k. 68P/303/2021-27 zo dňa 15.03.2022, právoplatné dňa 25.03.2022). Rodičia maloletú začali navštevovať, prejavujú o ňu záujem, priniesli jej aj hračky. Navrhovateľka tvrdí, že bola za maloletou len raz, avšak zo správy CDR nevyplýva, že by niekedy dieťa navštívila či sa naň informovala. Navrhovateľka doposiaľ maloletej do CDR nič neposlala s odôvodnením, že „oni dostávajú peniaze na to, že sa o ňu starajú“. Stará matka býva v spoločnej domácnosti s tromi maloletými deťmi, ktoré jej boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti a ich biologickými rodičmi. Pritom rodičia spia s deťmi v jednej izbe. Navrhovateľka návrh na zverenie mal. Y. jej uviedla, že nejaký cit k nej je. Matku v priebehu pojednávania titulovala len ako ona a potvrdila, že takto ju volá aj v domácom prostredí. Navrhovateľka má prenajatý trojizbový byt, za ktorý platí mesačne nájom 880 eur. Navrhovateľka má netto mesačne príjem cca vo výške X.XXX eur (pozostáva z príspevkov na tri deti od štátu v sume cca XXX eur, jej invalidného

dôchodku XXX eur, príspevku od jej brata o ktorého sa stará XXX eur a príspevku od biologických rodičov detí / rodičov za seba a min. výživné určené súdom/ v sume cca XXXX eur mesačne). Q. deklarovala, že bola informovaná o možnosti byť s mal. Y. na materskej dovolenke (t.j. z toho vyplýva aj možnosť poberať rodičovský príspevok). Preukázateľne deti vodi do škôlky a školy ráno ich biologická matka alebo otec tiež ich chodia zo zariadenia vyberať. Navrhovateľka sa pri šetrení pomerov v jej domácnosti dňa XX.XX.XXXX v rámci konania sp. zn. 68P/303/2021 pracovníkom SPODaSK priznala, že všetci žijú spolu v jednej domácnosti, ona je po dvoch cievných operáciách, tvrdila, že rodičia jej so starostlivosťou o deti nepomáhajú a na domácnosť prispievajú iba minimálne. Navrhovateľka na pojednávaní uviedla, že si hľadá prácu na 8 hodín, lebo 14 hodín už pracovať nevládne.

42. Navrhovateľka trvala na svojom návrhu s tým, že ak by súd zveril mal. Y. rodičom a niektorý z rodičov by mal byť na materskej dovolenke, ona by im nepomáhala a s tromi jej zverenými deťmi mi z domácnosti odišla. Výsledkom takéhoto jej vyjadrenia aj bolo, že opustila pojednávaciu miestnosť v priebehu pojednávania. Následne samotní rodičia prejavili strach a obavu, čo bude doma, že oni nechcú konflikty s navrhovateľkou. Matka maloletej Y. pracuje len na nočné zmeny, síce brigádne, ale v podstate je jediná zárobkovo činná osoba, ktorá prináša peniaze do domácnosti, pritom aj vzhľadom na výšku jej týždenného zárobku skoro všetko aj tak odovzdáva navrhovateľke na chod domácnosti. Otec dieťaťa je doma, nepracuje, prácu si hľadá a cez deň pomáha so starostlivosťou o deti, ale často aj cez deň spí, keďže podľa jeho slov si prácu hľadá hlavne v noci na internete.

43. Súd môže zveriť mal. Y. do náhradnej osobnej starostlivosti, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa. V tomto prípade je súd toho názoru, že prípad mal. Y. takým prípadom je. Úlohou súdu je preto nájsť predovšetkým príbuzného maloletej, ak spĺňa ustanovené predpoklady (rozhodnutie ÚS SR, sp. zn. I. ÚS 136/08-15). Návrhom sa za takúto príbuznú prihlásila jej stará matka ako navrhovateľka dôvodiac aj tým, že už má zverené do náhradnej osobnej starostlivosti troch jej súrodencov. V ďalšom súd obligatórne skúmal, či navrhovateľka domáhajúca sa zverenia dieťaťa do jej náhradnej osobnej starostlivosti spĺňa hmotnoprávne podmienky na vyhovie jej návrhu. Pri skúmaní dôvodnosti a oprávnenosti návrhu navrhovateľky súd vychádzal z toho, že v zmysle dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa dieťaťa a primárne rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. V konaní bolo preukázané, že rodičia majú reálny záujem o dieťa a mať ho v svojej domácnosti, avšak navrhovateľka na to reaguje tým, že potom si zoberie zvyšné ich tri deti a odsťahuje sa. Z vyššie už uvádzaných vyjadrení navrhovateľky súdu nevyplýva, že by sa vedela sama postarať o 7- mesačné dieťa, batola a to jednak vzhľadom na svoj zdravotný stav (na ktorý sama v inom konaní poukazovala) a vzhľadom na nezáujem byť nápomocná synovi a jeho manželke pri výchove. Na jednej strane dňa 13.10.2021 kolíznemu opatrovníkovi uvádzala, že rodičia detí jej s ich výchovou nepomáhajú, pritom ide o deti staršieho veku už so samoobslužnými návykmi. Potom si súd dáva otázku, ako by zvládala minimálne základné úkony ohľadom starostlivosti o sedem mesačné dieťa ako je strava, nočné vstávanie k dieťaťu, učenie chodiť atď. Tiež samotná navrhovateľka uvádzala, že nevládze pracovať už 14 hodín, pritom si treba uvedomiť, že pri dieťati vo veku mal. Stephanie nejde o 8 či 14 hodinovú starostlivosť, ale o 24 hodinovú starostlivosť, keďže dieťa by bolo zverené jej a nie biologickým rodičom. Navrhovateľka si musí uvedomiť, že ak by jej bola maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú v rovnakom rozsahu, v akom ju inak vykonávali rodičia. Súd dospel k záveru, že navrhovateľke nejde o skutočný záujem o mal. Y. mať ju v svojej náhradnej osobnej starostlivosti. Súdu k takémuto rozhodnutiu doviedli viaceré skutočnosti. V prvom rade je to skutočnosť, že ak by navrhovateľke išlo o skutočný záujem maloletej, mala by snahu rodinu - rodičov a deti spájať a nie odmietať pomoc, ak by dieťa nebolo zverené jej resp. hroziť rodičom, že sa s ich deťmi odsťahuje. Teda v návrhu píše o jednej veľkej milujúcej rodine, avšak v zápätí stačí, aby jej súd mal. Y. nezveril a ona mieni rodinu rozdeliť odsťahovaním sa s deťmi. Ďalším dôvodom je to, že navrhovateľka ani raz pri svojom ústnom vyjadrení maloletú neoznačila krstným menom, uvádzala len že „nejaký vzťah tam je“, preukázateľne dieťa v CDR nenavštívila ani raz (resp. rad, ako sama tvrdila), nič maloletej neprinesla ako to učinili jej biologickí rodičia, aj keď nemajú taký príjem ako navrhovateľka. Súd uvádza, že je v najširšom slova zmysle záujmom každého maloletého dieťaťa je, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju, aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch a to vrátane učenia dieťaťa k úcte k rodičovi (rozhodnutie KS Banská Bystrica, sp. zn. 16CoP/56/2014). Súd vychádzajúc zo správania navrhovateľky dospel k záveru, že navrhovateľka nemá v skutočnosti ani záujem starať sa o

mal. Y.. Práve svojimi vyjadreniami vo vzťahu k rodičom dieťaťa, ktorí s ňou bývajú v jednej domácnosti, nepresvedčila navrhovateľka súd o tom, že práve ona by mala byť v súčasnosti zárukou, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme mal. Stephanie. Vzhľadom na všetky tieto vyššie uvádzané argumenty súd nemohol vyhovieť návrhu navrhovateľky a jej návrh zamietol.

44. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

45. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania, vzhľadom k tomu, že účastníkom v konaní žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie zo strany rodičov dieťaťa a zo strany kolízneho opatrovníka dieťaťa, pretože sa títo účastníci vzdali práva podať odvolanie po jeho vyhlásení v zmysle § 368 CSP.

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie zo strany navrhovateľky v lehote 15 dní od jeho doručenia na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Exekúciu vykoná exekútor, ktorého na vykonanie exekúcie poverí súd (§ 55 zák. č. 233/1995 Z. z. v spojení s § 48 zák. č. 233/1995 Z. z.).

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní.

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje aj vtedy, ak z osobitného predpisu alebo z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vyplýva vykonateľnosť dohody alebo verejnej listiny, ktorou bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.